

Dosarul nr. 2ra-512/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E. Galușceac)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, A. Malî, I. Muruianu )

## Î N C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Svetlana Filincova  
Dumitru Mardari  
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției,  
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Spiridon Dorin  
împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău și  
executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la constatarea încălcării dreptului la  
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului  
moral și încasarea cheltuielilor de judecată,  
împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

### c o n s t a t ă :

La 03 mai 2019, Spiridon Dorin a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău și  
executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la constatarea încălcării dreptului la  
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului  
moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Spiridon Dorin a indicat că, prin hotărârea  
Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2010 s-a hotărât admiterea cererii de  
chemare în judecată depusă de Spiridon Dorin împotriva Primăriei mun. Chișinău și  
Consiliului Municipal Chișinău cu privire la obligarea acordării lotului de teren  
pentru construcția casei, conform normelor stabilite de legislația în vigoare.

A menționat că, la data de 16 martie 2011 prin decizia Curții Supreme de Justiție  
s-a respins recursul declarat de Consiliul Municipal Chișinău, fiind menținută  
hotărârea Curții de Apel din 06 decembrie 2010.

A comunicat că, la data de 22 aprilie 2011 a fost intentată procedura de  
executare, ulterior la 15 februarie 2013, aceiași procedură de executare a fost  
transmisă executorului judecătoresc Dumitru Manole, care a întreprins măsuri de  
executare, însă fără rezultat, motivul invocat de către debitor fiind neîntrunirea  
consiliului pentru soluționarea chestiunii cu privire la executarea hotărâri  
judecătorești, situația respectivă continuând până în prezent.

A relatat că, la data de 28 iunie 2016 procedura de executare supra menționată a fost preluată de către executorul judecătoresc Iacob Miron însă până în prezent hotărârea nu a fost executată.

În drept acțiunea a fost întemeiată pe prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești precum și interpretările Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 & 1 din Convenție și art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, rezumându-se la faptul că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă nu s-ar garanta executarea hotărârii judecătorești.

A menționat că executarea unei hotărâri judecătorești trebuie privită ca o parte integrantă a procesului civil.

Totodată, a relatat referitor la dreptul la protecția proprietății, așa cum este interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că neexecutarea hotărârii favorabile, constituie o violare a dreptului respectiv în circumstanțele în care reclamantul nu poate beneficia de bunurile sale.

A afirmat cu referire la perioada de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii, că se reclamă încălcarea începând cu perioada din 16 martie 2011, adică de când hotărârea a devenit irevocabilă, iar în general se menționează că hotărârea nu se execută din data adoptării adică 06 decembrie 2010.

A susținut că, la repararea prejudiciului moral, i-au fost cauzate suferințe psihice, incomodități și alte trăiri subiective care sunt legate de neexecutarea hotărârii, în special de faptul că până în prezent acesta nu dispune de bunurile sale.

A mai specificat că despre faptul că familia sa compusă din 5 membri, locuiește într-o încăpere de cămin având o suprafață de 25 m<sup>2</sup>, iar prețurile la materialele de construcție s-au majorat în perioada de referință. Astfel consideră că remunerația în sumă de 95 000 lei constituie o sumă echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat.

A solicitat Spiridon Dorin constatarea faptului încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-211/10 din 06 decembrie 2010, încasarea sumei de 95 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus admiterea parțială a cererii de chemare în judecată depusă de Spiridon Dorin împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău și executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a constatat încălcarea dreptului a lui Spiridon Dorin la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2711/2010 din 06 decembrie 2010, în perioada 16 martie 2011 până la 20 septembrie 2019.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Spiridon Dorin suma de 90 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat pentru neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2711/2010 din 06 decembrie 2010, în perioada 16 martie 2011 până la 20 septembrie 2019.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Spiridon Dorin suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată.

În rest acțiunea în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 5 000 de lei, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 27 septembrie 2019, Ministerul Justiției a declarat cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 20 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a considerat că prima instanță legal și întemeiat a dispus admiterea parțială a cererii de chemare în judecată depusă de Spiridon Dorin împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău și executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, or, în condițiile probatoriului administrat la materialele cauzei reiese că, în perioada de când a fost intentată procedura de executare, documentul executoriu nu a fost executat. Mai mult, direcția de specialitate din cadrul Consiliului mun. Chișinău prin scrisoarea din 06 octombrie 2011 a informat executorul judecătoresc despre perfectarea proiectului deciziei privind repartizarea terenului, însă după alegerile locale, consiliul municipal nu a mai soluționat chestiunea respectivă.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, din ansamblu înscrisurilor anexate la dosar, rezultă, că documentul executoriu a fost în gestiunea a cel puțin trei executori judecătorești, care periodic au încercat prin încheieri să asigure executarea hotărârii judecătorești favorabile lui Spiridon Dorin în calitatea sa de creditor și în care Consiliul Municipal Chișinău avea calitatea de debitor, însă cel din urmă debitor periodic informa fie executorii judecătorești, fie nemijlocit pe creditor prin scrisori din cuprinsul cărora rezultă că referitor la acordarea lotului de teren reclamantului este întocmit un proiect de decizie, sau alte informații care aparent fie denotau intenția Consiliului Municipal Chișinău de a executa documentul executoriu fie existența anumitor impedimente în acest sens.

Colegiul a punctat că până în prezent hotărârea nu a fost executată, iar documentul executoriu se află în procedura executorului judecătoresc Iacob Miron.

Instanța de apel a notat că având în vedere natura hotărârii judecătorești de asigurare a lui Spiridon Dorin și a membrilor familiei sale cu lot de teren pentru construcția casei de locuit, în circumstanțele neexecutării acestei hotărâri de o perioadă îndelungată adică începând cu data de 16 martie 2011 (data devenirii irevocabile a hotărârii) până la data emiterii hotărârii pe cauza data, adică 20 septembrie 2019, în total aproximativ 8 ani și 6 luni, Spiridon Dorin neobținând în realitate obiectul material al hotărârii favorabile acestuia, nu reiese altă constare decât aceea, că există violarea continuă a dreptului la un proces echitabil adică sub aspectul jurisprudențial de încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, drept garantat de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Totodată, instanța de apel a reținut că criteriile de apreciere a termenului rezonabil de judecare a cauzei au fost constatate de CEDO în cauza Frydlender vs France ([GC], nr.30979/96, §43, ECHR 2000-VII, astfel Curtea a specificat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că prima instanță just a dispus admiterea capătului de cerere privind încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul lui Spiridon Dorin a sumei de 90 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată.

La 01 februarie 2021, Ministerul Justiției, a contestat cu recurs decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 03 martie 2021, Ministerul Justiției, a depus cerere de completarea a cererii de recurs.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 29 octombrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 08 decembrie 2020 (f.d. 227, vol. I), însă la actele cauzei lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 01 februarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 februarie 2021 instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 11, vol. II).

Prin referința depusă la 19 martie 2021, Spiridon Dorin a solicitat de considera recursul declarat de Ministerul Justiției ca inadmisibil.

Până la examinarea cauzei, alte referințe la cererea de recurs prin care intimații să-și exprime opinia referitor la recursul declarat, nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ministerul Justiției, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției, împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat